Ч. 235 (13.183). Львів, субота 22. жовтня 1932. Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem. Рік LIII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло“. Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:

Місячно	4·00 зол.
Четвертьрічно	12·00 „
Піврічно	24·00 „
Річно	48·00 „

ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар. Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр. Італії 7·50 зол., Німеччині 7·50 зол., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей. Болгарії 7·50 зол., Австрії 7·50 зол.— Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41.
„ Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Прилюдний виказ післяплатників!!!

У найближчих днях почнемо подавати на сторінках „Діла“ до прилюдного відома назвища тих непоправних післяплатників, що залягають з передплатою за останні місяці, нехтуючи зовсім усякими пригадками і навіть адвокатськими упімненнями.

Важке положення села і його настрої.

Село невдоволене — і має до цього дуже важливі причини. Розпучливі кроки, до яких мусимо зарахувати хочби часті насильні здержування екзекуцій чи селянські страйки у формі бойкоту міст, це напевно не виплив добробуту, а наслідок нужди. Село — з якого живуть безпосередньо чи посередньо усі інші верстви і кляси, стоїть перед руїною, а про нього ніхто не дбає. Чиж дивно, що воно хапається ріжних засобів самооборони?

Ці засоби самооборони, зразу самочинні, а згодом кермовані селянськими політичними організаціями перекотились і на наші землі, бо ось з 23. жовтня ц. р. проголосили польські селянські партії селянський бойкот міст у перемиському і добромильському повітах.

Гасла, які кидається односторонно проти міст — є у таких випадках різкі і гострі. Але численні — подавані страйкуючими причини самооборони не є безпідставні. Подають передовсім небувалий зріст розпряжности між цінами міських (промислових) та сільських продуктів т. зв. ножиць і те, що мимо упадку цін на хліборобські продукти і загального зубожіння села ніхто і не думає про те, щоби полекшити тягарі села. Противно, в останніх часах накручуеться податкову шрубу акуратно і чимраз дужче, не дарується нічого зі суспільних обезпечень, а полекші в селянських довгах відносяться до всіх вірителів, крім тих найбільших, у яких селянин над міру задовжений, як скарб держави, державні і комунальні банки та каси, заклади обезпечень і т. д. Такий стан не викликує у селян ілюзій про те, що їх чекає. А відомий є виказ одного з представників влади на червневій конференції в справі аграрної політики у Варшаві, що коли селянин не платить податків, то держава не завагається змінити власника господарства... Щоби тільки цей другий краще платив податки.

Поза тим ціни скартельованих і деяких монополевих товарів нетільки не стоять на місці, але й ростуть. А хліборобські дешевіють. Ситуація, що не причинюється до успокоєння села. Про те кажуть ясно цифри, які подаємо далі.

Від 1927 р. впали ціни (за „Пшг. Рольн.).

плоди рільні	на 56%
худоба	на 54%
молочні продукти	на 52%

Від 1927 р. піднеслися ціни продуктів, що їх селянин купує:

штучні гної	на 13%
хліборобські машини	на 12%
кухонне начиння	на 24%
нафта	на 5%
сірники	на 43% (!)
сіль	на 3%

Від 1927 р. подешевіли:

будівельні матеріяли	на 7%
залізо	на 11%
шкіра на підошви юхт	на 50%
мило	на 26%
горілка	на 20%

Виходить, що подешевіли тільки ті (крім заліза) товари, яких сирівці дає знову село і на їх шкоді скалькульоване їх подешевіння. Одначе сіль, нафта, сірник (це без чого село не може жити!) пішли в гору.

Та далеко гірше виглядає справа, коли порівняти ціни з давнішими часами, або з такими вартостями як ціна землі чи збіжа. Бо 1 кг. цукру коштує 1.80 зол.; один морг поля коло 1.000 зол., або за 1 кг. цукру платить селянин 11 метрів ж землі! А цей цукор за кордоном продають за 20—30 сот. За 10 кг. соли платять 3.60 зол., або 20—25 кг. жита, а перед війною за цю скількість соли треба було дати тільки 6 кг. жита.

Одна пачка сірників коштує 2 яйця, а перед війною за одно яйце давали 2 пачки сірників. Одна літра нафти для селянина коштує 55 сот., а вивозять її по 10 сот. за кордон. Бо тут панує всевладний картель, який оплачує навіть рафінерії на те, щоби вони нарочно не працювали. Тона вугля коштує 60 зол. для нас, а Норвегія дістає його по 20 зол. Кажуть, що картель за рік заробив 300 міл. зол. Дріжджі продають по 4.50 за 1 кг., а виріб коштує тільки по 70 сот. за 1 кг. Але тут теж панує картель.

Такі і подібні числа найдете вже нетільки в статистичних розвідках, але передовсім у хліборобських часописах і летючках, які йдуть широко по селах. Ці дані починають бути відомі широким масам — і роблять своє.

Село починає розуміти чимраз більше, що воно серед нетрів теперішньої кризи стає пасинком, при якому ще таки незле живеться містові. А при цім всім опіка над справами села проявляється в тім, що бюджет міністерства хліборобства виносить тільки 3 проц. всіх видатків держави.

Настрої села починають бути грізними. Вони мають оперта на дійсні дані, якими так радо жонглюють ті, що кермують справами. Тепер пізнають селяни, чому є зле і де корінь цього лиха. До цього не треба поправи ситуації в світі — до цього треба зміни політики супроти села. Ця правда пробивається в маси, хоч як її стараються стримати і вибілити.

Але разом з тим, як ростуть такі настрої серед селян, не вистане іти до них тільки з наукою про добре господарювання. Зрозуміли вже це польські селянські політики і партії. А не буде добре, коли не ми кермуватимемо цими справами на наших землях, як цього зразки вже маємо. Тому пора забрати голос і нашим керманичам селянської політики. Бо час не чекає.

Інж. Е. Храпливий.

АНТИПОДИ.

(Кореспонденція зі Злучених Держав.)

Ню Йорк, 5. жовтня 1932.

Є у нас, на еміграції, справжні антиподи, як у це вірили колись наші предки. Лише, що не ходять вони коміть головами, але всетаки, згідно з поняттями сучасного покоління, їм у голові перевернулося. Коли читаєте „Бориславські оповідання“ Франка про поведінку людей, що наслідком богацтва сходять з розуму, то це добре порівнання для наших антиподів. Показується, що гріш, коли попадеться в руки некультурної людини, є страшною деструктивною силою. І тому нема чого дивуватися, коли серед розпуки хтось щиро бажає жебрачої торби для свого розпуцаного земляка, так, як бажав римському народові неволі його добродій Тиберій Ґракх, коли розшаліла товпа кинулася на нього, щоби його вбити. І що аж нужда може спамятати чоловіка, оп'янілого несподіваним багацтвом, показує теперішня фінансова скрута, котра привела недавніх розшалілих брутів до їх первісного стану і привернула їм також розум.

Великому Бісмаркові приписують вислів: „Нема підлішої людини, як німець за границею“. Не можу сказати цього про українську еміграцію, бо вона дала докази своєї „ефишенсі“ в користь рідного краю. Але вам може нераз вирватися такий осуд, коли настане на еміграції розтіч під впливом невдач і ви ніяк не можете споюкати навіть малого гуртка до якоїсь солідної праці, або хоч до рятунку цього, що вони власними силами збудували, а потім власними руками підпалюють. Такі хвилини бувають нераз на еміграції і треба сильної волі, щоб не попасти самому в розпуку. А серед одчаю може кожний поповнити найнеймовірніші акти.

Еміграція — це неначе хемічна лябораторія нації. Тут можна бачити вартість кожної людини зокрема. В рідному краю є публична опінія, котра допомагає одиниці держатися статочно, навіть, коли вона хоче щось негідного зробити. У нас української публичної опінії так якби не було, а американська на нас має малий вплив. Лише справжня сила волі, оперта на сильних релігійних засадах, може вдержати нашого емігранта на такім рівні, на якім він тримався в рідному краю. Але цього не можете вимагати від загалу, тимбільше, як пересічний „простий“ чоловік бачить, що його провідники тут не то, що не придержуються засад моралі, але ще й отверто словом або ділом показують, що нема ніякої караючої сили за неморальні вчинки.

Коли такий чоловік, що в додатку несподівано доробився гроша, почує від свого провідника, що „нема Бога“, то йому це на руку. Він дотепер когось хоч боявся. А тут нагло в нього не стало цього вищого всемогучого єства, затеж він лишився із всемогучим доляром у руках. І тоді — а це не вимки — він приходить до заключення, що він сам є всемогучим, і нераз дається чути голос: „Я сам бог!“. Отже, що ви з таким „богом“ можете вдіяти?

„**Cloaca maxima**“ трапляється в Европі серед високої аристократії. В Америці все демократизується, і так звані „сповверс“, тобто потайні доми нечуваного розпуцадання, буквально содомських гріхів, є великою приманою для наших доробкевичів. Ах, як вони залюбки й отверто між собою розповідають про „враження“ із сцен, які бачили в повній наготі у щільно замкнених норах, завзято бережених перед чуйним оком поліції!.. В одній нашій громаді істнував гурток богатших одиниць, що потайки вживали опій, поки не вмер їх провідник, а вони, припадковим збігом обставин, війшли тепер на біду і... врятувалися.

З приватної неморальности йде прилюдна. За часів війни істнувала у нас ціла група, що отверто стала на службу поліції і робила правдиві і неправдиві доноси, щоби в той спосіб довести до арештування „непатріотичних“ українців американською поліцією. В той спосіб і підписаний опинився в таборі інтернованих на один рік, саме в часі, коли українська еміграція потребувала щирої поради кожного свідомого свого члена.

Також не знати, чи це припадок, що єдина ґазета „Америка“, орґан католицької орґанізації „Провидіння“, ніколи не пішла на компроміс із більшовиками. Що значить безпринципіяльність у політиці чи в народньому житті, це показується в рішаючих хвилинах. А яка це заохота для пересічного патріотичного громадянина перейти в табор національних ворогів з якихнебудь причин, головно з особистих, про це нема що й згадувати.

Треба сказати отверто, як осторогу на будуче: Як наша заокеанська еміграція згине *передчасно*, то вона згине не з природної американі-

вації, але тому, що не мала досить стовпів, які піддержалиб її мораль та етику і перещіпили ці засади в молодий доріст.

А деж провідники? — спитає неодин. — Так, ми їх маємо. Але, як вони стануть кантом проти публичної деморалізації, то їх представлять в очах загалу ворогами нації і вони, не маючи фінансової піддержки, мусять або тікати з української громади перед пімстою загалу, або зломитися, щоби врятувати своє істнування. І це властиве найстрашніші наслідки зле зрозумілого демократизму мас, серед яких змагається матеріяльний добробут без рівночасного поширювання освіти.

А як серед таких відносин виглядає проповідь моралі, нехай послужить прикладом парафраза анекдоти:

Пізним вечором до парохіяльної канцелярії увійшла жінка в чорному убранні, впала на підлогу й заголосила: „Отче, я впала!“ — Її голосіння роздирало серце. Але проповідник дивився спокійно, хоч дуже поважно, на цю жінку, відвернувся від неї на якийсь час, відступив три кроки взад, знова вернувся й каже до жінки: „Безмежне милосердя Господнє... Віра серця мого як Бескид твердо постановилась на любови... Нас прибиває те, що ми все думаємо про пониження... Христос помилував блудницю... Смуток твій зникає, а радість сліди позмітає... Хто пустився на злу дорогу, винен є гиені огненній... Сполошиш ми долю і проженеш щастя... Нам не вільно бути дефетистами... Розбійник на хресті був помилуваний... Нуждою мене вдариш і нашлеш ми злидні... Силоамська купіль для кожного готова... Встань і йди домів!“ — Як жінка вийшла, священик підніс очі до неба й закликав: „Прости мені, Боже, коли я тій жінці сказав щось такого, що вона зрозуміла“. — Видно, що молитва помогла, бо священика не прогнали з парохії...

Підписаний думає, що по теперішній депресії прийде час на новий, здоровий посів національної ідеї серед української громади в Америці.

Д-р Семен Демидчук.

Бюджет Франції.

ПАРИЖ, ПАТ. На вчорашньому засіданні кабінетової ради прийняли законопроект про зрівноважений бюджет на 1933 рік. Цей бюджет має бути ще нині затверджений остаточно радою міністрів.

Репресії за вивіз грошей.

МАДРИТ, ПАТ. Еспанські власти арештували князя Пенакастілля під закидом, що він вивозив всупереч законам капітали за кордон. Власти зажадали від нього кавції у висоті пів міліона песетів за тимчасове звільнення з вязниці та 3 міліонів песетів як гарантію, що заплатить кару, яку визначить ще суд.

„Вияснення“ без вияснення.

(Допис з Волині.)

У ч. 201 „Діла“ ми писали про акцію п. Волошиновського, спрямовану до того, щоби віддірвати українські кооперативи від РСУК, зробити їх „аполітичними“, себто розукраїнізувати та перемішати з польськими кооперативами під одним регіональним волинським проводом.

Ми ясно доказали тенденцію п. Волошиновського зутраквізувати українську кооперацію на Волині чи пак позбавити її національного характеру, як також і те, що його ідея й усі засоби до її здійснення мають псевдокооперативний характер, а навіть йдуть всупереч кооперативній ідеї і заповітам кооператорів світової слави.

П. Волошиновський почув себе до обовязку вмістити „вияснення“ в офіціозі „Пшегл. Волиньскому“ (ч. 41), в якому зрештою відмовляється дати якінебудь вияснення правдивих цілей своєї акції та суперечностей з кооперативною ідеєю і практикою. Мотив? Бачите, характер закидів „виключає можливість всякої культурної виміни поглядів“.

Одначе, обминувши всі закиди щодо правдивих цілей волинського союзу й до потреби його існування поруч з українським і польським ревізійним союзом, всеж дає він одно вияснення, так сказатиб, „альтруїстичного“ характеру. Українські кооперативи, мовляв, слабкі, хороблові, не можуть розвинутися й власне через те, що вони обєднують у собі членів лише одного села. П. Волошиновському так жаль наших кооператив, що він висунув ідею кооператив районових, багатосклепових. Цим власне й обмежується все „вияснення“.

За добру, хоча вже давно знану в Европі думку про подібні кооперативи, звичайно, волинські кооператори тільки подякувалиб п. Волошиновському, але...

Ось у цьому „але“ й сук справи. П. Волошиновський знає приповідку, що „непрошений гість гірше татарина“. Не зважаючи на те, він, не питаючися про згоду українських кооператорів, закладає якийсь мішаний буцімто ревізійний союз, робить безпідставні зикиди Укр. Ревізійному Союзові, кидає фальшиві думки, що все лихо в тому, що українські кооперативи є українськими, що спасення кооператив у тому, щоби вони належали до його союзу, вживали „оселедець“ і „слєдзь“, щоби мали польсько-український провід і т. д.

П. Волошиновський, прийшовши до думки про необхідність районових, багатосклепових кооператив, міг би зайнятися здійсненням цієї думки на польських кооперативах. Міг би, як наш „приятель“, навіть порадити нам зайнятися тим самим. Такт культурної людини, коли п. Волошиновському так милі культурні форми, повинен би підсказати йому думку, що нечемно й некультурно вмішуватися в чужі справи, а тим більше старатися захопити ці чужі справи в свої руки.

Одначе п. Волошиновський все це робить і то ще почасно з замиканням наших кооператив, забороною курсів і т. д. Все це говорить українцям не про добре бажання п. Волошиновського порадити нам, як і що ми повинні робити, щоб „оздоровити“ нашу кооперацію, а зовсім про щось інше. І ми як у першій своїй статті так і тут категорично твердимо, що мета волинського союзу й усіх заходів п. Волошиновського зовсім інша, зрештою для кожного українця ясна і зрозуміла: позбавити наші маси власного засобу до господарського відродження й розвитку.

Ми повіримо в добрі наміри п. Волошиновського лише тоді, коли він, давши нам добру пораду, про яку ми зрештою не просили його, залишить у спокою наші кооперативи.

А поки цього нема й не буде, всі заяви п. Волошиновського звучатимуть для українського народу фальшиво, а всі його заходи українські кооператори вважатимуть за такі, що спрямовані на нашу шкоду. Про культурність у такому випадку зайвим говорити.

Український нарід хоче мати свої власні кооперативи й під власним проводом. І кожного, хто посягатиме на його господарські установи, вважатиме за свого ворога, незалежно від того, як це хто буде трактувати — чином „культурним чи ні.

Кооператор.

Ірляндія і Велика Британія.

ДЕБЛІН, ПАТ. Де Валера виголосив вчора в ірляндському парляменті промову, в якій склав звіт з розмов, що їх провадив у Льондоні. Англійський уряд, мовляв, не погоджується на арбітраж у спорі між Ірляндією і Англією та прихильно приймає лише проект про Міжімперіяльний Трибунал. Де Валера назвав свої переговори з англійським урядом невдачними. „Я дійшов до пересвідчення — заявив він — що теперішній британський уряд не є схильний сповнити слушні вимоги ірляндського народу“.

Преса інформує про події сучасности; ті, що не знають їх, не знають світа, в якому живуть.

Замах на б. мадярського премєра?

БУДАПЕШТ, ПАТ. Підчас розправи у процесі б. мадярського премієра Бетлена проти щоденника „Непшава“, прийшов до судового будинку б. міністеріяльний секретар Ескут, засуджений свого часу за хабарництво. Ескут звернув на себе увагу підозрілою поведінкою. Його затримали, перевели особисту ревізію та найшли кинжал. Ескута підозрівають, що він хотів убити Бетлена, однак він рішуче перечить цьому.

ФЕЙЛЕТОН „ДІЛА“ З ДНЯ 22. ЖОВТНЯ 1932.

МИКОЛА ГОЛУБЕЦЬ.

Пантеон Галицької Землі.

(Українські могили на Личаківськім цвинтарі.)

Пантеоном діячів своєї культурної й політичної експансії на український схід уважають поляки Личаківський цвинтар у Львові. І слушно. Тут лягли недобитки з усіх великих повстань і революцій, від „косцюшківських жовнірів“ починая, а на „оборонцях Львова“ кінчаючи.

Тут спочило все велике й визначне, що тільки видала Польща на Галицькій Землі за останнього півтора століття. Вистане, коли назвемо такі імена, як маляр **Ґротґер**, історики Шайноха, Бельовський, поети Гошинський, Конопніцька і Запольська, історик літератури Хмельовський, історик культури Лозінський, музика Ліпінський, драматичний артист Камінський і ін. Поруч тих кармазинів творчости лягла тут цілими рядами могил сіра братія зпід знаку усіх польських муз і грацій. А що серед галицької Польонії куди вище розвинений піетизм для своїх великих і малих покійників, ніж у нас, то не диво, що при більших матеріяльних засобах і виробленому естетизмі наших сусідів, ніхто із заслужених поляків не залишився на Личаківському цвинтарі без гідного намогильника. Розсіяні вони скрізь по цвинтарі, головнож на фронтових полях і продовж головних алей, надають усьому цвинтареві суто польський характер. Українські могили, своїм розміщенням і скромністю, а подекуди й повною безвартістю свого оформлення усуваються, на жаль, в глибоку тінь перед польськими. Вони не кидаються у вічі прохожому, а хто захоче поклонитися тлінним останкам українських діячів, перед тим отвирається перспектива важкої й томлючої мандрівки по цвинтарних періферіях. А чей-же ми в рівній, а може й більшій мірі, ніж поляки маємо право до Личаківського цвинтаря як справжнього пантеону діячів громадського, культурного і політичного життя столиці Галицької Землі. Тільки, що претендуючи на права, ми не повинні забувати на обовязки, які тяжать на нас супроти Тих, що відійшли від нас як „bene meriti“...

Правду кажучи, то тільки одному одинокому **Володимирові Барвінському** (пом. 1883) пощастило мати нагробник з руки справжнього, хоча й не першорядного, мистця (Р. Левандовського). На могилі **Маркіяна Шашкевича** красується банальна тандита з камінярської майстерні Г. Перієра; те саме можна сказати про намогильник **Адама Коцка.** З певними претенсіями на оригінальність виконані барелефи на обеліску **Ярослава Кулачковського** (П. Терещук), а щойно ген на періферіях можна відшукати скромний, але глибокий в замислі і тонкий у виконанні намогильник архітекта і промисловця **Івана Левинського.** Був це перший і досі одинокий український намогильник Личаківського цвинтаря, вибудований при помочі конкурсу. Першу нагороду здобув архітект Р. Грицай, але до виконання вибрала родина проект, нагороджений другою нагородою. Творцем того проекту був найкращий галицький архітект сучасности **Олександер Лушпинський.** Два добрі нагробники на цілі сотні могил, це навіть у наших умовинах менше як мало. У найкращому випадку можемо потішити себе вірою в те, що бодай частина споміж тих, яким з огляду на покладені заслуги належиться місце в пантеоні народньої вдячности, скорше чи пізніше діждеться гідних намогильників, та що може тоді українська частина Личаківського цвинтаря дорівнає своїм мистецьким рівнем польській частині. Хотілось би вірити, що нагробник найбільшого з галичан **Івана Франка,** що його тепер будують на підставі проекту **Сергія Литвиненка,** започаткує цю бажану добу мистецького оформлення могил Українського Пантеону на Личаківському цвинтарі.

Крім Шашкевича і Франка спочили на Личаківському цвинтарі такі українські письменники, як **Іван Гушалевич** (пом. 1903), автор симпатичних „Підгірян“, редактор „Мети“ й перекладчик Гомера **Ксеноф. Климкович,** поет і етнограф **Онуфрій Лепкий,** та автор „Марти Борецької“ **Іларіон Грабович.** З композиторів **Порфір Бажанський** та **Анатоль Вахнянин,** що крім того пробував сил як новеліст і редактор, приймав участь у політичному житті як посол до галицького сойму і віденського парляменту, а заслужився для культури Галицької Землі як основник і перший директор Вищого Музичного Інституту. З архітектів спочили на Лич. цвинтарі **Василь Нагірний,** будівничий цілої низки галицьких церков в особливішому псевдовізантійському стилі, прозваному „нагірнянським“ та **Іван Левинський,** що як архітект був співтворцем половини новочасного Львова, як професор політехніки вишколив покоління добрих українських і польських архітектів, але всього себе виявив у низці широко закроєних підприємств будівельного промислу. Довдлі багато про Левинського як провідника і професора говорить напис на його намогильнику словами: „Різьбив душі людей силою характеру, молотом енергії і кровю серця“. Подібно як Левинський, хоча з меншою силою і розмахом виявив себе поза архітектурою, Василь Нагірний, основник „Народньої Торговлі“ та „Дні-

Інтервенція Української Парлямент. Репрезентації в справі перенощення на емеритуру і звільнювань суддів-українців

В середу, дня 19. жовтня ц. р. інтервеніювали сеніор д-р Антін Горбачевський і пос. д-р Ярослав Олесницький у міністра справедливости в справі перенощення на емеритуру і звільнювання суддів-українців. Віцеміністрові справедливости Сечковському (міністр не міг приняти наслідком недуги), представила делегація статистику в тій справі. У шести окружних судах, а саме: Станиславів, Коломия, Золочів, Тернопіль, Бережани, Чортків перенесено на емеритуру 44 суддів-українців (в тому 8 звільнено без емеритури), а лише 18 суддів-поляків (а в тому звільнено лише 2 без емеритури). Також представили делегати процентове відношення суддів української народности, яке виносило дотепер 20 прц. суддів-українців, а по редукції цей відсоток зменшиться значно більше як на половину. *Віцеміністр справедливости приобіцяв ще раз розглянути справу перенесень на емеритуру і звільнень суддів-українців.*

Яка буде політика нового румунського уряду?

БУКАРЕШТ, ПАТ. Румунські політичні кола впевняють, що новий рум. уряд Маніва веде ме ту саму закорд. політику, яку провадив тому 3 роки, коли правив у Румунії той самий премієр. Чи — конкретно — ця політика буде русофільська чи русофобська, про це рум. преса виразно не каже.

Відкриття українського памятника в Пардубицях

Хуртовина світової війни, а потім „безкровної" революції вигнала кращих синів України поза межі своєї Батьківщини, де багато з них скінчило свій терништий шлях, склавши свої кістки на чужій землі. Нашим завданням є, аби ті лицарі не залишилися в історії відродження України „невідомими вояками", але аби імя кожного з них лунало по цілім світі та пригадувало про славні часи визвольної боротьби за волю України.

З тою метою „Т-во Самопомочі Українських Емігрантів у північно-східній Чехії" перевело ексгумацію останків померших українських вояків, похованих на військовому цвинтарі в Пардубицях, та знову поховало їх у спільній могилі. Над тою могилою поставлено красний камяний памятник у чисто українському стилі на основі проєкту різьбарки О. Латуринської.

Відкриття памятника відбудеться в день українського національного свята, 1. листопада ц. р., при участи заступників численних українських еміґрантських організацій та Українського Сокола за кордоном.

За комісію для влаштування памятника:
Інж. Володимир Мордвинів.

Адреса:
Ceskoslovenska Republika, Pardubice, Na Visnovce cp. 1390. Ing. V. Mordryniv.

Демонстрації безробітних в Анґлії і комуністи.

В палаті громад відбулася дискусія над подіями, яких тереном був в останніх тижнях і днях цілий ряд анґлійських міст. Представник Лейбур Парті Лендсбері жадав, щоби безробітним дали волю маніфестувати без ніяких перешкод. Міністр праці Ґільмавтс ствердив, що останні заворушення, головно вчорашні демострації в Льондоні, були заздалегідь орґанізовані комуністами, які мають 300 відділів у цілому краю. Міністр звернув увагу, що в Ліверпулю й Біркенгеді безробітні вели методично вуличні бої, поручені ІІ. Інтернаціоналом. Підчас льондонських заворушень юрба була озброєна в каміння, з яких деякі важили по 4 кіля. Було тоді 37 поліціянтів ранених, а 13 осіб з юрби. Міністр заявився за безоглядними методами боротьби з комуністичними затіями.

—o—

З діяльности Товариства „Ощадність".

В дні 14. жовтня ц. р. відбулося в салі засідань Централбанку засідання Надзірної Ради Товариства *„Ощадність"* для господарности і добробуту у Львові, під проводом голови *д-ра Михайла Волошина.*

Звіт з діяльности товариства за час останніх двох місяців предложив директор *д-р Кость Левицький*, який підкреслив, що управа візвала всі союзні кредитові кооперативи, щоби не занедбували акції дрібної масової ощадности, а навпаки, щоби у цьому лихоліттю поширювали пропаґанду розбудовуватися на національному капіталі народніх мас. Далі зясував звідомлення управ шкіл „Рідної Школи" щодо акції за ощадністю між шкільною молодю. З цих шкіл предложили в останньому часі звідомлення: народні школи ім. короля Данила і ім. Шевченка у Львові, шкільна каса ощадности при ґімназії в Рогатині, всенародня школа в Копичинцях, українська приватна школа ім. Стороженка при Т-ві „Просвіта" в Бересті, народня школа в Гулькові коло Перемишлян, мішана школа в Бережанах і приватна ґімназія в Городенці. З тих звітів виходить, що наша шкільна молодь горнеться до ощадности з доброї волі, коли тільки учителі не занедбують своїх обовязків. Опісля пояснив референт справу підготовки Свята Ощадности та поставив внесок, щоби цього року відбути у нас у Львові *Свято Ощадности в неділю, дня 30. жовтня 1932 р.*, а для таких свят у краю призначити місяці: листопад і грудень 1932 р. і місяць січень 1933 р.

У дискусії над цим звітом промовляли: радник Стеблецький, який поручав при нагоді відчитів у дні ощадности збирати дрібні ощадности; секретар Петро Петрик подав на підставі своїх просвітянських люстрацій, що наріл по селах цікавиться ощадністю, але треба людей, щоби поучували нарід, як вести ощадність, і тому кредитові кооперативи повинні висилати своїх відпоручників, щоби вони по селах інформували і поучували людей; дир. Гевак звертав увагу на потребу добрих референтів; дир. Остап Луцький підніс справу пропаґанди ощадности в Дрогобиччині, вказав на діяльність Ревізійного Союзу У. К. при нагоді кооперативного курсу для учителів, як також заповів, що Союз Українок у Львові уладжує одномісячний курс, на якому будуть вишколюватися робітниці для поширювання кооператив і пропаґанди ідеї ощадности... Потім пояснювали ще справу діяльности за збіркою масової дрібної ощадности: дир. Омелян Саєвич і проф. Микола Паньчук.

По переведенні дискусії Надзірна Рада приняла до відома звіт управи та вирішила проголосити Свято Ощадности на день 30. жовтня 1932 р. у Львові, а в краю уладжувати Свята Ощадности в місяцях: листопаді і грудні 1932 р. і в місяці січні 1933 р.

Вкінці вирішено скликати загальні збори Товариства „Ощадність" у Львові на день 24. листопада 1932 р.

...тре". Без намогильника лежить у заникаючій з року на рік могилці беззахистного скитальця Василь Крижанівський (пом. 14. IV. 1926) винятково талановитий маляр і старшина Української Армії.

Окрему главу в історії Галицької Землі й спільну гробницю на Личаківському цвинтарі займали ерархи українського духовенства, що первісно поховані на Городецькому цвинтарі, по його касаті були сюди перенесені в 1881 р.

Поза першим львівським митрополитом **Антоном Ангеловичем,** якого тлінних останків не вдалося відшукати на Городецькому цвинтарі, перенесено на Личаківський цвинтар усіх „святоюрців", яких непохитна постава супроти сусідських зазіхань зєднала їм не так вдячність народу, як ненависть політичних противників, яка не пригасла навіть в обличчі маєстату смерти.

Нині спочивають на Личаківському цвинтарі, — митрополит **Григорій Яхимович** (пом. 29. IV. 1863), герой „Весни Народів", провідник і творець „Руської Народньої Ради" та батько українського політичного відродження, **Спірідон Литвинович** (пом. 4. VI. 1869), якого промова, виголошена в австрійському парляменті підчас адресної дискусії в 1861 р. була протягом цілих десятиліть політичною програмою Галицької Землі. Поруч них спочили — **Іван Бохенський** (пом. 1857), епископ помічник кардинала Левицького, **Андрій Дуткевич** (пом. 1865), ректор духовної семинарії, прадат **Ісаак Ніцетас** (пом. 1869), грек з походження, **Іван Лотоцький** (пом. 1865), **Мартин Барвінський** (пом. 1865), віцеректор семинарії, **Фердинанд Кордасевич** (пом. 1873), **Петро Левицький**, парох св. Юра (пом. 1847) і багато інших, менше замітних.

(Продовження буде.)

З успіхів унії у Ковлі.

Посвячення церкви й монастиря оо. Редемптористів.— Як випала протиакція православних.

З часу оснування у Ковлі греко-католицької (уніятської) парафії ковельська православна церковщина дуже завзято заходилась рятувати свій престіж. Для цього придумує ріжні способи і треба признати, що всі вони досі були невдалі. Приїзд еписк. Симона до Ковля, виступи місіонара Перетрухіна на спеціяльно влаштованих для цього релігійних диспутах та недавній „тактичний маневр", як „поразити ворога", що мав місце в неділю, 16. Х. ц. р., наочно довели місцевим православним, незасліпленим московським чорносотенством, що вони, оця ковельська церковщина на чолі з прот. Абрамовичем, до солідної акції боротьби не надаються, бо до того нездібні, і що в своїй „акції" вони виглядають дивно смішними.

Місіонар Перетрухін на згаданих вище диспутах виявив себе в питаннях, які потрібують глибшого й ширшого розуміння основ релігійної догми, дуже слабим, поверховним опонентом; він більше старався звернути на себе увагу присутніх своїми неповажними кпинами та своєю претенсійністю, ніж річевими, відповідно поставленими доказами. Враження про місіон. Перетрухіна залишилось дійсно погане, як про звичайного московського „начотчика", який виконує свої обовязки з уряду.

І тому не дивно, що й наслідки такі вони мають. Уніятська церква щораз більше наповнюється вірними й сама парафія збільшується населенням. На це вказує найкраще богослужения в уніятській церкві в неділю 16. Х. В цей день там відбувалось посвячення самої церкви, після її ремонту, та посвячення новозбудованого будинку під монастир оо. Редемптористів. На цю урочистість приїхав до Ковля уніятський епископ о. д-р М. Чарнецький, що взяв участь у Службі Божій і виголосив глибоко-повчаючу проповідь.

Православна церковщина, довідавшись напередодні про це, рішила протиставитись „уніятам" у той спосіб, що всі священики м. Ковля в цей день зійдуться служити до Миколаївської церкви, де настоятелем є о. І. Червинський, опора тутешнього московського чорносотенства, а після богослуження з хрестним ходом підуть на цвинтар правити панахиду на братській могилі*). Цей „маневр" був розрахований на те, що й віруючі православні підуть туди, до Миколаївської церкви, яка, до речі сказати, сусідує з уніятською, й допоможуть своєю масою зробити „на страх уніятам", величавий православних похід. Трапилось саме навпаки! Тому, що церкви були зачинені, парафіяни мали вільну руку піти, куди хотіли, й багато з них пішло до уніятської церкви, де мали змогу почути відповідну Службу Божу та чудесну промову еписк. М. Чарнецького (ясно, що українською мовою). Було тут на Службі Божій багато православної української інтеліґенції, були не тільки рядові православні, але й церковні старости з православних церков, були судді, адвокати і т. д.

Отже ковельська церковщина завелась, її рахунки не вдались! І ніколи не вдадуться, якщо вона далі буде жити життям з часів „единої неділимої" та не схаменеться. **Присутній.**

*) Треба згадати, що в цій церкві переводили москвофіли бойкот зустрічі прав. епископа Полікарпа підчас його приїзду до Ковля 22. V. 1932 р.

—o—

Відчинення університету у Відні.

ВІДЕНЬ, ПАТ. В дні 20. ц. м. відкрито університет і всі інші високі школи у Відні, які були зачинені на знак протесту проти недільних кривавих випадків у дільниці Сімерінґ.

Чи німецький уряд субвенціонує пресу?

БЕРЛІН, ПАТ. На вчорашньому засіданні слідчої комісії пруського сойму, яка розглядає закиди проти б. міністра фінансів Клеппера, зізнавав у характері свідка канцлер Папен. Його питали про урядові субвенції для преси. Канцлер ствердив, що, наскільки йому відомо, існують тільки два джерела, з яких уряд може давати субвенції для преси: диспозиційний фонд канцлера у висоті 150.000 марок і фонд пресового виділу нім. уряду у висоті 50.000 марок. Про інші джерела не знає. Про субвенції міністра райхсвери для „Теґліхе Рундшау“ чув, але не вірить у це.

Дальше зізнавав державний секретар Плянк, який потвердив інформації канцлера, додаючи, що справді з отих двох джерел німецькі часописи дістають субвенції, якщо це вигідно урядові. Диспонує цими грішми завжди особисто канцлер. Щодо нинішнього уряду, то — звичайно — ледви чи канцлер субвенціонуватиме пресу. Ця остання увага Плянка викликала веселість, бо — як відомо — майже вся німецька преса виступає проти нинішнього уряду, що є небувале досі в Німеччині явище, — з другого боку відомою є безоглядність канцлера Папена, для якого всі засоби добрі. Дальше канцлер зізнавав про свою особисту участь у пресовому підприємстві „Германія“ (головний орган партії центру, яка тепер є в опозиції до Папена). У звязку з цією дискусією у слідчій комісії пруського сойму, в якій згадували й про великий часопис „Берзенцайтунг“, ця остання оголошує заяву, що ніколи ніяких субвенцій від уряду не брала.

Газета не виходить задармо: редакція, папір, друкарня, кореспонденти, експедиція — це все вимагає грошей!

Нема еміґрації до Франції

Спростування поголосок про сезонові й інші роботи у Франції.

Довгі роки французький ринок праці був головною базою, куди скермована була повоєнна континентальна еміграція. Їхали туди рільні робітники й робітниці до праці по дворах і господарствах, їхали промислові робітники до фабрик, копалень та інших підприємств. Попит на робочі руки був великий, так, що Франція мусіла спроваджувати чужинецьких робітників з усіх країн Европи.

У висилці до Франції робітників брала участь також Польща, між іншим і українські землі, звідки рік-річно виїздило поважне число робітників і робітниць. Робітники їхали або на підставі щомісячної рекрутації, яку переводили в ріжних повітах державні установи Посередництва Праці, або індивідуально, коли хтось отримав поіменне завізвання від французького роботодавця.

Такий стан тривав до весни минулого року. Криза і безробіття, які не минули і Франції, приневолили французький уряд припинити дальший доплив чужинецьких сил. У звязку з цим почалася досить поважна реемиграційна хвиля.

Такий стан триває по нинішній день. Більше як рік не відбуваються ніде рекрутації і виїзджають лише ті, котрі мали щастя дістати контракт праці із Франції. Таких щасливців дуже мало, бо французький уряд лише у виїмкових випадках дає свій дозвіл на такий контракт і вимагає від роботодавця, щоби він у першій мірі давав працю французькому робітникові.

В останніх тижнях поширено по краю вістку, що еміграція до Франції рекрутаційним шляхом знову відкрита і що є запотребування на чужинецьких робітників. На цій основі приїзджають до Львова наші селяни, вистоюють перед Державним Урядом Посередництва Праці і з нічим вертають до дому. Головно в равському повіті хтось ширить ті неправдиві вістки і звідтам найбільше приїзджає наших селян. Витрачують ся вони непотрібно на кошти дороги, та ще й добре, коли не попадають в руки еміграційних обманців, яких у Львові не бракує.

Товариство Опіки над Українськими Емігрантами подає до прилюдного відома, що виїзд до Франції дальше обмежений, що виїзджати можуть лише ті, котрі отримали звідтам контракти праці і що на збірну рекрутацію в найближчому часі нема найменших виглядів. Всякі інші вістки є неправдиві, тому ніхто не повинен їхати даремно до Львова, а коли хоче мати ближчі інформації, повинен з цілим довірям віднестися до Т-ва Опіки над Українськими Емігрантами у Львові, вул. Вишневецьких ч. 4, де йому дадуть всі потрібні вказівки й поради.

ЕРІО ПРО МІЖНАРОДНЮ ПОЛІТИКУ ФРАНЦІЇ.

ПАРИЖ, 20. Х. ПАТ. Еріо виголосив перед комісією закордонних справ промову на тему міжнародньої політики Франції. Подав історичний огляд ріжних розброїйних предложень, починаючи від женевської конференції аж до останніх балачок, які вів у Льондоні. Комісія постановила оголосити за підписом свого голови комунікат лише з інформаціями, за які комісія та уряд готові нести відповідальність. Еріо сказав, що уряд боронив усе й далі боронитиме політику Ліґи Націй.

ЗАБОРОНА ВЗАЄМИН ІЗ ЧУЖИНЦЯМИ.

ТЕГЕРАН, 20. Х. ПА. Шах видав приказ, який забороняє старшинам вдержувати товариські звязки з чужинцями. Лише шеф ґенерального штабу має заступати на зовні товариські звязки перської армії. Старшини не можуть приймати запросин до чужих посольств. Заборона ця це оконечний епільоґ справи більшовицького аґента.

ЗА УЧАСТЬ У ЗАВОРУШЕННЯХ.

ВІДЕНЬ, 20. Х. ПАТ. До арештів краєвого суду відставили 56 людей, обвинувачених в участі у недільних заворушеннях. Похорони застріленого інспектора поліції відбудуться в пятницю, а похорони двох нац.-соціялістів у суботу.

СПРАВА ІРЛЯНДСЬКОЇ РЕСПУБЛИКИ.

ДЕБЛІН, 20. Х. ПАТ. Де Валера, подаючи вияснення в соймі на тему англійсько-ірляндських переговорів, сказав, що темою переговорів були лише фінансові справи. Підкреслив, що не сподіється справедливої полагоди конфлікту, бо в британськім уряді є виразні протиірляндські настрої а крім того В. Британія знаходить для свого становища відгук в ірляндській меншині.

Після Де Валери говорив Крейґевон, голова опозиції. Він збивав закиди Де Валери, що меншина піддержує британське становище та сказав, що опозиція щиро бажає переговорів.

На інтерпеляцію в справі заяви мін. Томаса в палаті громад, начеб Де Валера висунув концепцію ірляндської республики, звязаної неозначено з В. Британією, Де Валера заявив, що ніякої такої концепції не піддавав. Документи переговорів із подрібним перебігом дискусії оголосять із кінцем тижня як Білу Книгу, яка виявить уповні льондонські переговори.

НАСТУП БЕЗРОБІТНИХ НА МАГІСТРАТ.

ЕСЕН, 20. 10. ПАТ. У Ватеншайді в Вестфалії безробітним не виплатили підмог, тому вони пішли наступом на маґістрат. Поліція перлячами розігнала демонстрантів. Демонстранти пішли на ринок і стали грабити харчові крамниці. Щойно, як зявився більший відділ поліції, вдалося зробити кінець ексцесам.

СЛІДСТВО ПРОТИ ЛІКАРЯ.

ГАМБУРҐ, 20. 10. ПАТ. Прокуратор у Любеці повідомляє, що повели слідство проти берлінського лікаря д-ра Гентера, який вприскував дітям власний протичахотний препарат антифтисину в нечистому стані. В троє дітей появилися ропніючі опухнення.

БАНК ПОЛЬСЬКИЙ ОБНИЖАЄ ПРОЦЕНТ.

ВАРШАВА, 20. Х. ПАТ. Рада Банку Польського ухвалила обнизити процентову стопу від дисконта на 6 прц. а льомбардову на 7 прц.

ВИРІВНУЙТЕ СВОЮ ЗАЛЕГЛІСТЬ ЗА ЧАСОПИС, ХОЧАБ І НАЙМЕНШИМИ КВОТАМИ, БО НАЙМЕНШІ ВПЛАТИ У ВЕЛИКІМ ЧИСЛІ ДАЮТЬ ВЕЛИКУ СУМУ І ЦИМ СПОВНИТЕ СВОЄ ЗОБОВЯЗАННЯ СУПРОТИ НЕЗАЛЕЖНОЇ ПРЕСИ, А НАМ ДОПОМОЖЕТЕ СПОВНЮВАТИ ДАЛЬШЕ ДУЖЕ ВАЖКУ ПРАЦЮ.

Місяць української преси в краю.

КОЛОМИЯ.

З нагоди місяця преси відбувся у Коломиї реферат **ред. Володимира Целевича**. Присутніх понад 150 осіб, при чому одна четвертина селян. По рефераті виявлялася дискусія. Забирали голос інтелігенти, міщани і селяни. Зокрема обговорено справу кольпортажі й інші недомагання української преси. Всі присутні обовязалися вести пропаганду за поширенням української незалежної преси. З добровільних датків зібрано 39.47 зол.

ПОДЯКА.

Отсею дорогою дякую Вп. П. Д-рові Богд. Макарушці за щиру і безкорисну лікарську опіку над моїм сином.

Анна Павлишин.

НОВИНКИ

— **Овочеві щепи та кущі найкраще садити осінню!** Добірні торговельні відміни, пригожі для нашого підсоння, по знижених цінах (нижчі від весняних!) негайно висилає фірма: А. Терпиляк, шкілкове та насінне господарство в Залукві, п. Галич. Від збірних замовлень значний опуст. Домагайтеся цінників та оферт. 573 7–15

— **До Вп. Передплатників УЗЕ.** У відповідь на численні запити ВП. Передплатників УЗЕ у звязку з дещо повільнішою розсилкою II. тому повідомляємо, що її спричинила переплетня не доставивши нам на час замовлених окладинок. Дальша розсилка томів піде скорше. Всі Вп. Передплатники, котрим належиться II. том УЗЕ дістануть його незабаром. Просимо його висилки не урґувати. При цій нагоді **просимо востаннє** тих ВП. Передплатників, котрі замовили УЗЕ і мимо численних закликів, пригадок та упімнень не вирівняли досі належности В-ву УЗЕ, щоб вирівнали її без судових скарг і процесів. Доброзичливим В-ву УЗЕ Передплатникам пригадуємо, що знижену передплату на III. том — 60 зол. приймаємо до кінця ц. р. 1932. — **Адміністрація УЗЕ, Коломия, Народний Дім.** 671 2–3

— **Курс крою** системою Берліца вестиме л. Олесницька, управителька робітні кооп. „Труд“, Львів, Ринок ч. 39. Курс триватиме три місяці, місячна оплата 25 зол. 679 1-1

— **Осіння погода.** Від учорашнього дня над нашими землями нависло сіре небо; ночами приморозки, удень температура до 10 ст. Місцями рідненькі дощі. На вулицях можна примітити дуже сорокато вбрану публику: весняні легкі нагортки, осінні плащі, а інколи вечорами навіть футра, — очевидячки жіночі.

— **Годинник на львівськім ратуші** наслідком віднови вежі переживає тяжкий час. Він закритий густим руштованням і невідомо, чи взагалі має зовнішній щит, з якого можна би відчитати годину. Що більше — він почав вибивати годину дуже нерівномірно. Саме, коли пишемо ці рядки в год. 11.30, чуємо, як він вибиває дзвінко та виразно своїх дванацять ударів.

— **Після ревізій та арештувань в Академічному Домі** ті наші студенти, що живуть у ньому постійно, віддані під поліційний надзір. Що другий день має зголошуватися на поліції 110 студентів, щоденно 10 студентів, а один навіть тричі денно. З 21 арештованих 14 студентів випустили вже на волю. У вязниці сидять іще 7 студентів, у тому числі й управитель Акад. Дому п. Маркусь.

— **Вечір Петра Сороки.** В неділю 23. Х. ц. р. на Личаківському передмісті в чит. „Просвіти“ при вул. Крупярській ч. 15 улаштовує артист Петро Сорока „Вечір сатири, гумору та сміху“. Участь беруть також пп. В. Сорокова, Я. Гевко і ін. На програму зложаться пісеньки, монольоги, куплети, як і превеселі скечі. Початок в год. 7. веч.

— **Особисті ревізії при грошевих екзекуціях.** Коли той, хто обовязаний заплатити грошеві чинитьби, за які йде екзекуція, не вкаже у себе дома екзекуторові маєтку рівновартного екзеквованій сумі, а екзекутор підозріває, що власник помешкання якісь дорогоцінности сховав, тоді екзекутор має право перевести особисту ревізію. Про загальні засади, як і коли переводити особисті ревізії, каже розпорядження міністра внутрішніх справ, оголошене 18 ц. м. Згідно з цим розпорядженням екзекутор мусить спершу візвати власника помешкання чи взагалі екзекованого передати йому всі гроші та взагалі вартісні речі, які має при собі. Щойно, коли обовязаний платити не послухає такого заклику, тоді вільно перешукати йому вбрання. При особистій ревізії екзекутори є обовязані поводитися дуже чемно. Особисту ревізію у жінок можуть переводити лише спеціяльно уповноважені жінки. Коли обовязаний платити хоче вийти з помешкання, в якому урядує екзекутор, тоді цей останній має право затримати його при помочі поліції. Цей розпорядок входить в життя з днем 1. листопада. Очевидно, що він безумовно дасть притоку до ріжних конфліктів і неприємних сцен та сцисій.

— **Заходи для знижки перевізної тарифи на збіжжя.** Комунікаційна комісія промислово-торговельної палати у Львові рішила одноголосно звернутись до відповідної влади, щоби виєднати знижку на перевіз збіжжя для Сх. Галичини, що є наскрізь експортовою країною і є надто обтяжена цінами перевозу.

— **Отверення української сцени в Чернівцях.** Святочне відкриття новозбудованої сцени у відновленім Народнім Домі в Чернівцях, вул. Петровича ч. 2, відбудеться в суботу 22. ц. м. з такою програмою: 1) Вступне слово голови т-ва інсп. Олександра Купчанка. 2) „Гетьй Народу", символічна картина д-ра Володимира Залозецького. 3) Привіти установ, телеграми і т. д. 4) „Гетьман Дорошенко", 4-а дія з історичної драми Людмили Старицької-Черняхівської. Обидві драматичні точки відіграє Українська Театральна Студія. — Видатки у звязку з розбудовою салі перейшли суму 200.000 леїв (себто: 10.000 зол.).

— **Ріжні вістки.** Цього тижня гуляв борвій на Північнім Морі від вівтірка до середи; про малі кораблі, що були на повнім морі, нема доці звісток; шкоди величезні. — Мин. тижня нім. през. Гінденбург упав зі сходів і потовкся. — На шлюб шведського князя Густава Адольфа і кобурської княжни Сивілі приїхало 67 князів із 7 европейських держав. — У Парижі повстане новий музей Родена, завдяки жертвенности якоїсь міліонерки із Філядельфії, що багато літ тому відвідала великого різьбаря в його робітні у Медоні. — При московськім „Художественнім Театрі" повстане окрема академія для театрального мистецтва, що підготовлятиме артистів і режисерів. — У стейті Ріо де Джанейро вилетів у воздух поїзд, що віз багато муніції; 6 убитих, 12 ранених. — У Ірляндії померла Катерина Плюнкет, донька епископа, у 112 р. життя. — На північ від Харбіна китайська банда вбила католицького місіонара, що мандрував зі сторожею 15 японських вояків. — В Америці згинув польський летун Йосиф Ковальський.

— **Засуди смерти.** Пінський окружний суд засудив на смерть Івана Кравчука за жні грабіжі. — Засуджений на смерть 21-літній Вегера Влас луцьким судом за участь у диверсійній ватазі помилуваний на досмертну вязницю.

— **Пострілив із кріса** на полі села Літиня (пов. Дрогобич) невідомий чоловік селянина Лоськова та зранив його тяжко в живіт. Користаючи з темряви вбивник утік, а тяжко раненого Лоськова перевезли до шпиталю в Дрогобичі.

— **Залізничі урядовці залізничними атентатчиками.** У Бравншвайгу (Німеччина) арештували двох урядовців залізничої сторожі під закидом участи в замахах на потяги, які кількакратно повторювались під Магдебургом. Вчора знову викрили плян замаху на потяг, що ходить між Вісбаденом та Берліном. На залізничому шляху під містом Галле найшли запору, яку ледви встиг усунути в пору один селянин.

— **У Варшаві** була велика хуртовина. Вихор поперевертав дерева в прилюдних парках та наробив великі шкоди у телефонічних сполуках. Буря зірвала теж кілька міжміських телефонічних ліній.

— **Не вільно наслідувати Гандія.** У Варшаві почав на днях голодівку бувш. оборонець Львова, польський легіоніст Мих. Чемерис, на знак протесту, що йому відібрали концесію на трафікантську будку. Чемериса піддали лікарським оглядинам і ствердили, що в кишках нема ні сліду якоїнебудь поживи. На основі постанови влади Чемериса перевезуть до шпиталю, де контролюватимуть стан його здоровля. Колиб не хотів їсти, що грозило би йому смертю, відживлятимуть Чемериса штучно. Також у Львові почав голодівку якийсь жид і йому певно влада заборонить наслідувати Гандія.

— **Европейський шлях для авт.** Член англійського парляменту Альфред Боссон, архітект, віддав проєкт, щоби европейські держави спільними силами вибудували світовий шлях від Гамбурга до Константинополя. Боссон вибрався вже з тією метою у ділову подорож по ріжних державах.

— **Гетого медаля для французів.** У доповненні вчорашньої звістки про офіціяльне відзначення франц. премієра медалею Гетого, довідуємось із нинішніх часописів, що таку саму медалю дістали одночасно два великі франц. письменники Андре Жід і Поль Валері. Еріо — сам письменник і бібліофіл; оба згадані письменники гуманісти, що ведуть віддавна працю над культурним зближенням великих народів. Еріо, Жід і Валері помістили з нагоди роковин Гетого першорядні статті про творчість німецького Олімпійця.

— **Гарна сума.** Відома зірка екрану Жанетта Мекдональд стоїть перед гарним процесом. Паризькі антрепенери подали її в суд, домагаючись 1 міл. фр. відшкодування за те, що вона досі не приїхала до Парижа, щоби згідно з умовою виступити в опереті „Весела вдовиця".

— **Смерть від еліксіра молодости.** У Токіо помер лікар Котаро Шіраі, один із авторитетів для досліду рослинних соків. Рік тому він відкрив „еліксір молодости", названий „узу", цілющу силу тієї рослини він перевірював на собі. Підчас останньої спроби він зажив „узу" за багато і затроївся на смерть.

— **Дикуни і кіно.** Із Сиднею передають звістку про враження, яке зробила на папуасів перша кінова вистава. Папуасам показали фільму з собакою Рінтінтіном, що відкриває злодія та переслідує його. Дикуни були такі захоплені, що після сеансу зібрали між собою величезну суму півтора золотого і передали її власникові кіна як ціну, за яку хотять відкупити від нього цю мудру собаку.

— **Професійна гордість.** Англійський державний кат Джон Елліс, що недавно покінчив самогубством у Льондоні похвалився перед смертю, що від його руки згинуло найбільше людей. На це відповідає нині кат вязниці в Ореґоні, Е. Лем, що за 50 літ своєї служби він виконав присуд на 700 особах. Свою професію почав він виконувати у 17 р. життя і був раз день, коли повісив 17 злочинців. У післявоєнній Европі найшлись би неофіціяльні кати, які підчас революції напевно побили рекорд у фаху посіпаки.

— **Концерт Кубеліка.** Бюро Тірка комунікує, що III. мистецький концерт відбудеться 25. ц. м. Цим разом виступить славетній чеський скрипак Ян Кубелік. У програму вечора входить „Концерт" Гольдмарка, „Шктоська фантазія" Бруха та твори самого концертанта й Паганініго.

— **З Товариства Мистецтва.** (Приятелів Гарних Штук) будинок Промислового Музею, вхід від вулиці Дідушицьких 1. Вистава 150 рисунків, ґвашів і дереворитів Гана, Яніша, Кожуна, Лілле, Райх-Сельської, Штренга, Тировича, Войцеховського **відчинена лише до середи 26. жовтня.** Після її зачинення, в неділю себто 30. жовтня відбудеться отворення VI. міжнародного фотографічного сальону. Вистава рисунків отворена щодня від год. 10. до 15. попол.

З театру.

Вистави „Театру ім. І. Тобілевича" на провінції.

Маємо перед собою кілька листів і оцінок із кількох міст, де зупинилася у своїх виступах наша найкраща акторська трупа „Театр ім. І. Тобілевича". Одночасно мали ми самі нагоду оглядати деякі із вистав цього театру підчас випадкового побуту на провінції. Хоча умовини праці мандрівного театру на провінції просто страшні, наш театр без ніяких посторонніх допомог, власними силами — животіє. Не є це життя, а справжні злидні, з яких наших артистів ратують сям-там патріотичні одиниці, що дають їм захист і запрошують до себе в гості.

Самі наші громадяни, що дивляться на вистави „Театру ім. І. Тобілевича" дивуються, звідки артисти беруть засоби на приличні, іноді чепурні костюми та декорації. Скільки енергії мусять вони витрачати, щоби розмістити необхідні предмети для обстановки на малій, тісній сцені, не завсіди придатній до театральних вистав! Проби нових пєс мусять вони відбувати у кожній вільній хвилині, бо при постійних переїздах з одного міста в друге, не багато часу лишається їм на вільну працю.

Із вистав видко, що в трупі панує гармонія та дисципліна і що вона спільними силами, розклавши вміло працю, вміє добитись тих успіхів, які має. Коли рівняти цей театр із іншими мандрівними трупами замітна велика ріжниця; у деяких містах, де чужинна публика довідується про пре гарну гру артистів, іде масово на вистави. Нашому театрові доводиться давати напереміну народній репертуар, оперети і модерні пєси. В усіх цих ролях виступають ті самі сили — попросту „універсальні", згідно із найкращою традицією нашого народнього театру. Якщо умовини дозволять „Театр ім. І. Тобілевича" приїде на низку виступів до Львова ще цього року.

✝ ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ.

О. ВОЛОДИМИР ДЕРЖИРУКА.

В четвер, 27. вересня 1932 р. помер у 50-тому році життя в санаторії для нервово хорих у Скийкілл Гевен біля Майнерсвил у стейті Пенсильвенія, Америка, о. Володимир Держирука, українсько-католицький священик і востаннє парох у Майнерсвил. Поховали його в суботу 1-го жовтня.

Як один з найближчих товаришів покійника, почуваюся до прикрого обовязку хоч коротко вказати на вартість передчасно померлого товариша.

Вол. Держирука уродився у 1882 р. в Ігровиці, тернопільського повіту, як син місцевого дяка, до ґімназії — 6 літ — ходив у Тернополі, а матуру здав в академічній ґімназії у Львові. Зараз потім поїхав до Риму на теольоґічні студії, а на третій рік приїхав до Львова на університет і до українсько-католицького семинаря. В семинарі заяснів уповні його молодечий талант, хист та охота до всесторонньої праці. Став душею семинарицької читальні й богословського кружка тверезости, був членом хору і виступав на концертах, бо мав дуже милий теноровий голос, виголошував промови й реферати, бо мав велику освіту, знав кілька мов і мав бесідницький талант. Займався музикою і грав на кількох інструментах. Займався літературою і вже тоді зладив переклад ірляндського письменника Шігана „Мій новий сотрудник", що був друкований у фейлетонах „Руслана"; займався журналістикою і був редактором популярної газети „Народне Слово" у Львові разом з Андрієм Веретельником і т. д.

Після ординації на священика в 1909 р. став помічником о. Йосифа Фолиса у Скиилові і звідти продовжав свою літературно-журналістичну працю, поки пізною осеню 1910 р. не виїхав разом з дружиною Софією до Злучених Держав Америки за спонукою бл. п. еп. Сотера Ортинського. Тут став секретарем епископа, душпастирем у місті Філядельфії і редактором тижневика „Заокеанська Русь". Опісля пішов на українсько-католицьку парохію у Скрентоні, Па., де розвинув громадянську діяльність, потім на довший час пішов на парохію до Честер, Па., а накінець до Майнерсвил, звідки пішов до санаторії. Як парох займався всюди місцевими громадськими справами з повною посвятою, а його особливістю було проповідництво. Він совісно приготовляв кожну проповідь, а деякі з них були друковані в газеті „Америка" в рубриці „Під неділю". Крім того писав також статті під тим самим наголовком для цієї газети.

Покійний мав величезну бібліотеку і це помогало йому в літературній праці, яку незвичайно любив. Робив переклади Твена („Тома Соєр") і інших письменників. Написав і скомпонував музику до своєї оперети „В тіни Різдвяної Ночі", а також писав поезії, оповідання, як напр. „Під шум млинських коліс" і ін. Компонував музику до ріжних віршів, напр. до коляди „Прийшли ангели", а також аранжував музику до народніх пісень.

Брав інтенсивну участь у ширшім громадянськім житті, коли відбувалися численні народні зїзди в початках життя на еміграції. Був довголітнім урядовцем у „Провидінню" чи то як член Головної Ради чи як контрольний комісар. Любив і завзято боронив своєї українсько-католицької церкви і через свою принципіяльність попадав у спір з противниками, а це сильно ділало на його поетичну душу і прискорило невилічиму недугу. Серед теперішніх трагічних відносин зійшов зі світа незамітно і тому залишив ще більший жаль між своїми давніми товаришами і другами, що навіть не мали змоги віддати йому останню прислугу.

о. Володимир Лотович,
укр.-кат. парох у Джерси Сиґі Н. Дж.

СПОРТ.

С. К. РУСЬ — Ч. С. К. КОШИЦІ 5:1 (2:0).

УЖГОРОД. В мин. неділю розіграла Русь на розмоклому грищі товариські змагання з чеською дружиною з Кошиць. Русь, яка виступила з 4 резервовими, мала ввесь час велику перевагу. Ворота добули Кобзар (2), Крайняк, Вачов і воротар Бокшай (з карного).

УКРАЇНА — ЧОРНІ (ЛІГ.).

В неділю, 23. ц. м. розіграє Україна на грищі Чорних в год. 10.30 передполудней товариські змагання з ліговою дружиною Чорних. Змагання ці заповідаються незвичайно інтересно. Обі дружини виступлять у найкращих своїх складах. Україна з Петрівим на середині нападу.

Як поширювалось курення тютюну.

Зпоміж усіх плодів на землі, що хитаються щороку в ціні, єдиний тютюн, має тверді ціни. Всі европейські держави тягнуть із управи тютюну величезні доходи і піклуються ним особливо. Селяни, що заходяться коло нього, ставляться часто з недовірям до цієї нової для них праці і урядові доводиться вживати чимало заходів, щоби їх переконати, що державна контроля не звязана в данім випадку з ніякими прикрощами, а навпаки є корисною для них опікою. Історія зведення тютюну як державного монополю довга. Так само як бараболю та каву доводилось урядам заводити силоміць і переконувати населення, що за морем мешканці вживають їх, так само було із тютюном. Першу вістку про тютюн привіз до Европи Колюмб, за ним у 1511 р. точніші відомости Петрус Мартир. Назва „табак", що є назвою тютюну у більшості мов, пішла від острова Гобаго або провінції Табаско. Перед 1560 р. прийшло зза моря насіння тютюну до Еспанії та Португалії. Тоді лікар Менардес описав тютюн як чудодійне зілля, що має цілющу силу. З іберійського півострова переслав це зілля до Парижа французький посол Ніко і від нього досі залишилась назва нікотини. Ніко вказував теж на цілющу силу тютюну. Пять літ пізніше перші тютюневі рослини перейшли з Франції до Німеччини. Франц II. лікував болі голови тютюном. Мода на нюхання табаки, що запанувала на парськім дворі прийшла з Еспанії. З Еспанії духовні завезли тютюн до Риму. Папська булла двічі займалась спеціяльно тютюном у 1690 р. і 1724 р. Папа проголосив екскомуніку за чиханая в церкві з огляду на поширену тоді моду табаки. Курення тютюну починається в Еспанії приблизно в 1550 р. і в Англії 1583 р. На англійськім дворі приняли відразу звичку курити люльки і наслідком цього в Льондоні та на провінції повстали прилюдні курильні. Приблизно в 1600 р. курення поширилось уже в усіх краях і трактат Якова I. проти чортівської сили тютюну не мав ніякого впливу. Ще в 1605 заборонив уряд під загрозою суворих кар курення в Туреччині і в 1634 у Росії. У 1661 р. берлінська поліція видала десять суворих заповідей проти курення. Аж до половини XVIII. в. карали у Німеччині подекуди за курення. А проте ще за 30-літньої війни курення було дуже популярне. Ще довгий час можна було читати ріжні наукові трактати з домішкою теольогії, де були докази про звязок тютюневого диму із темними силами. Серед нижчих шарів населення стало популярне жвякання тютюну, що мало головно великий успіх у моряків. Ще до XIX. в. вважали неприличним курити прилюдно і майже до 1848 р. забороняла поліція курити на вулицях. Ще до цього часу були крамниці-курильні, куди люди заходили покурити. У XIX. в. нюхали табаку тільки бідаки. Після 1850 р. люлька теж відступає місце циґарі, а від 1900 р. циґаро мусить відступити перед популярнішою, лекшою та дешевшою папіроскою. Від великої війни курення простягається вже і на жіноцтво, яке починає курити навіть у прилюдних льокалях. У деяких країнах можемо запримітити вже жінки, як зважуються курити і на вулиці. Тютюн мусів ждати цілі століття на своє поширення. 1—1

Нові книжки й журнали.

КНИЖКИ.

Karl H. Meyer: DIE UKRAINE IN DER POLNISCHEN ROMANTIK. Beiträge zur Ukrainekunde. Herausgegeben vom Ukrainischen Wissenschaftliches Institut. Berlin 1932. Ст. 32.

THE POLISH AND NON-POLISH POPULATIONS OF POLAND. Results of the Population census of 1931 Warszawa. 1932.

НОТИ.

Eugenjusz Czubykin: Elégie na corno-inglese lub saxofon. Wilno 1932.

—o—

БІРЖА.

Девізи (трансакції).

Голяндія 358.55, Льондон 30.02—30, Ню-Йорк 8.914 Ню-Йорк кабель 88.919, Париж 34.99, Прага 26.41, Швайцарія 172.11, Данціг 173.60.

У позабіржевих оборотах долярові банкнота 8.906 до 8.907 і пів. Золотий рубель 4.59 і три четверті Девізи на Берлін 211.85. У приватних оборотах німецькі марки банкноти 211.35.

Збіже.

Льоко Підволочиська: пшениця двірська 719 ґл. 24.00—24.50, жито одноціле 15.50—16.00, ячмінь двірський 15.75—16.25, овес збірний 14.75—15.25, бараболя промислова 3.00—3.25. Інші курси незмінені.

—o—

Ціни набілу у Львові.

„Маслосоюз" платив кооперативам дня 20. Х. 1932 р. за масло експортове та десерове пріма 3·20 зол., за літру молока 18—20 сот., літру сметани 0·90 зол., копу яєць 5·10—5·20 зол.

ОГОЛОШЕННЯ

Театри.

Великий Міський Театр.

Пятниця, 21. Х. год. 7.30 веч. „Кавалерія Рустікана", „Паяци" (виступ Марії Сокіл, дир. Ант. Рудницький).

Субота, 22. Х. год. 7.30 веч. „Марій" комедія в 3. актах Паньоля (премієра), (Абонам. 2).

Неділя, 23. Х. год. 3.30 поп. „Схоплення сабінок" (ціни знижені).

Неділя, 23. Х. год. 7.30 веч. „Марій" (Абонам. 2).

Театр Ріжнородностей.

Пятниця, 21. Х. год. 7.30 веч. „Олімпія" (Абонам. 2).

Субота, 22. Х. год. 7.30 веч. „Олімпія" (Абонам. 2).

Неділя, 23. Х. год. 3.30 поп. „Бездомний лікар" (ціни знижені).

Неділя, 23. Х. год. 7.30 веч. „Олімпія" (Абонам. 2).

Концертове Бюро М. Тірка.

Вівторок 25. жовтня ц. р.: III. Мистецький концерт. Ян Кубелік, скрипак.
Четвер, 27. жовтня: Деля Ліпінська, пісенькарка.

Кіна.

АПОЛЬО: „Квік" (Ліліяна Гарвей).

АТЛЯНТІК: „Добраніч, Відне!"

КАСІНО: „Чоловік-мавпа" (Ван Дайк).

КОЛІСЕЙ: „Орлиний шпиль", ревія „То жінки винні цьому".

КОПЕРНИК: „Франкенштайн" (Борис Карлов).

МАРУСЕНЬКА: „Франкенштайн" (Борис Карлов).

МІРАЖ: „Бен Гур" (Рамон Новаро).

ОАЗА: „Беніта, цвітка Гавани".

ПАЛЯС: „Ц. к. команда сердець" (сценарій Рода Рради).

ПАН: „Конгрес танцює" (Ліліяна Гарвей).

ПАСАЖ: „Тайний детектив"

ПРОМІНЬ: „Сталева рука", ревія.

СТИЛЕВЕ: „Жінко, не гріши" і „Особиста секретарка".

УТІХА: „Безбожне дівча".

ХИМЕРА: „Культ тіла".

Закордонне радіо.

Субота, 22. жовтня 1932.

Ляйпціґ (259,3) 19.30 Швабські пісні, **Братислава** (278,8) 16.10 Концерт, 20.00 Пісні, Альбіна Яноскова, 21.00 Музика, 20.30 Нар. вечір, **Штутгарт** (360,6) 12.20, 13.30 Концерт, 16.30 Веселі й поважні пісоньки, **Стокгольм** (435,4) 16.00, 22.00 Музика, **Рим** (441,2) 20.45 „Італійка в Альжирі" оп. Россіні, **Прага** (487) 19.50 Кабарет зморів, **Відень** (517,2) 11.30 Квартет, 19.40 Нар. пісні, 20.15 Концерт, **Мінхен** (532,9) 12.00 Музика, 14.25, 20.00 Весела програма, **Будапешт** (550,5) 20.45 Лістові твори, **Любляна** (575,3) 20.00 Військ. музика, **Харків** (937,5) 12.15 Українська музика, 15.00, 19.00 Концерт, **Давентрі** (1554,4) 13.00, 14.30, 16.30 Концерт, 21.00 „Найнті дейс лів" трансокеан. авд.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Субота, 22. жовтня 1932.

11.58 Час, 12.10, 13.05, 16.25, 18.55 Грамофон, 13.00 Метеор. комунікат, 13.15 Шк. поранок „Срібне павутиння", 15.40 Господарський комунікат, 15.50 Військові вістки, 16.00 „Бабське літо", для дітей, 16.40 Мадярське нар. мистецтво, 17.00, 17.30 Авд. для хорих, легка орхестра, 17.40 Актуальний відчит, 18.00 Концерт із каварні, біжучі вістки, 19.10 Всячина, 19.30 На овиді, 19.45 Прес. рад. денник, 20.00 Легка музика, 22.05 Шопенівський концерт, 22.40 „У Вальтер Скотовій батьківщині", 22.55 Комунікати, 23.00 Танкова музика.

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакція не відповідає

Заходом Т-ва Охорони Дітей та Т-ва „Бесіда" у Львові дня 22. жовтня ц. р. (субота) відбудеться в салі „Бесіди" при вул. Рутовського 22 відчит артиста-маляра Івана Труша: „Піраміди" (Враження з Єгипту). Початок в год. 18.

Подяка. Члени Читальні „Просвіти" і Кооперативи „Самопоміч" в Стриганцях складають оцим сердечну подяку Вельмишановному П. Д-рові Володимирові Бемкові, адвокатові в Бережанах, що жертвував 20 (двацять) стосів каміня на будову дому Читальні й Кооперативи та цим причинився у львиній частині до здвигнення нашої власної домівки. — Стриганці, у вересні 1932. — За Виділ читальні „Просвіти" (підписи), За Управу Кооперативи „Самопоміч" (підписи).

В зубній амбуляторії при вул. Ходоровського 15 приймає лікар І. Рибачек кожного дня від 3.30—4.30 для дітей та від 4.30 для старших. 1—1

З Українського Лікарського Товариства. Дня 21. ц. м. відбудеться в год. 19. відчит **д-ра М. Музики** про винищування туберкульози в домівці Товариства при вул. Косцюшка 5, I.

Звичайні Загальні Збори Тов. Українсько-руська Бурса ім. митр. гр. Андрея Шептицького у Львові відбудуться в суботу дня 5. листопада ц. р. в домівці Краєвого Товариства Кредитового при вул. Домініканській 11 в год. 5. веч., а з браку комплету в год. 6 при довільнім числі членів. Порядок нарад: 1. Отворення Зборів; 2. Відчитання протоколу з поп. Заг. Зборів; 3. Звіт з діяльности; 4. Звіт касовий; 5. Звіт Контр. Комісії; 6. Вибір голови і 4-х членів виділу; 7. Внески і запити. — За Виділ: **о. д-р Фіголь**, голова, **д-р Ісаїв**, секретар.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ

За оголошення редакція не відповідає

КОРОНКИ 9 сотиків, матеріяли до фіранок, колдри, постіль, брокати просто задурно фірма **Фрайліх**, Львів, Сикстуська ч. 21. 561

МИКОЛА ПАСНАК з Дібринова зголоситься до Союзного Базару відобрати свої документи.

ОКАЗІЙНО на продаж 2 томи Укр. Заг. Енциклопедії. Інформації в Технічнім Товаристві — Львів, Ринок 10, II. пов. в годинах 15—17. 685 1—1

УМЕБЛЬОВАНА кімната або дві фронтові, до винайму, Виспянського 31, партер. 680 1—1

СКЛЕП корінно-споживчий і делікатесів у центрі більшого міста на догідних умовах до винайму. Вклад около 2.000 зол. Зголошення до редакції „Жіночої Долі" в Коломиї, вул. Нова 1. 440 3—3

ТОРБИ ШКІЛЬНІ, течки, портфелі, гаманці поручає, направляє найдешевше Заведення Римарсько-Ґалянтерійне Н. Барера, Сикстуська 2. 370 x

„НАФТУСЮ" — ТРУСКАВЕЦЬКУ, бальнеольогічний унікат, висилає Управа Живця в Трускавці у пляшках 0.7 літ. по 12, 25 і 50 пляшок. „Нафтусю" дістати можна також у всіх аптиках у Польщі. 542 5—5

МИКОЛА МАТІЇВ-МЕЛЬНИК

КРІЗЬ ДИМ І ЗГАР

Ціна 50 сот., з почтовою перес. 70 сот.

Присилайте передплату!

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

КУПУЙТЕ Й УЖИВАЙТЕ

СИНКУ

з фабрики

Плоцький, Вассерман і С-ка

В КАЛІШІ

з маркою „СЛОНЬ".

Продається у всіх Повітових Союзах і 568 кооперативах. 2—5

Оголошення.

ВИДІЛ ТОВАРИСТВА ПРИХИЛЬНИКІВ ОСВІТИ У ЛЬВОВІ

повідомляє, що

НАДЗВИЧАЙНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

відбудуться дня 12. листопада 1932 р. в салі „Української Бесіди" при вул. Рутовського 22 (Народ. Дім) з таким денним порядком:

1) Вибір голови Т-ва, 2) Обниження вкладки, 3) Евентуалія.

Початок Зборів в год. 18 (6 попол.) Коли в тім часі не явиться на Збори вимагана статутом Т-ва скількість членів, то Збори відбудуться годину пізніше без огляду на скількість членів (§ 18 статуту)

За Виділ Т-ва
Д-р Волод. Старосольський, вр. голова,
Д-р Роман Зубик вр. секретар.

ПАПЕРЦІ І ТУТКИ-ПОВНОВАТКИ

„КАЛИНА"

ДОБІРНІ, ДЕШЕВІ

та вироблені в українській : кооперативній фабриці. :

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло" Львів, Ринок 10